

PONAD 90 TYSIĘCY CERTYFIKATÓW

Najnowszy raport przygotowany przez MOBIL Ltd. dotyczący powszechności systemów jakości zgodnych ze standardami ISO serii 9000 informuje o 95 476 wydanych certyfikatach. Dane zbierane były w 86 państwach do 31 marca 1995 roku. Szacunki te określają wzrost o 24 932 certyfikaty w stosunku do końca czerwca 1994 roku, kiedy całkowitą liczbę wydanych w 76 państwach certyfikatów oszacowano na 70 544 (PJ 4/95, D. Kowalska, Ważniejsze dane o certyfikacji i akredytacji w świecie w 1994 roku).

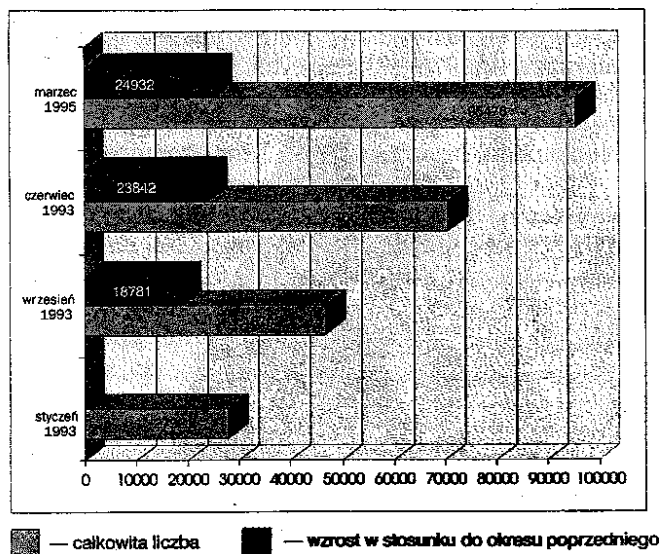
Dane zaprezentowane na rys. 1 pochodzą z czwartego wydania The Mobil Survey, który to przegląd powstał w oparciu o dane udostępnione przez jednostki certyfikujące, zebrane przez personel różnych oddziałów międzynarodowej korporacji paliwowej. Należy zdawać sobie sprawę, że wyniki przedstawione obok mogą być obciążone pewnym błędem — nie stanowią one rezultatów oficjalnych badań, na które można byłoby powoływać się w pełni wiarygodnie. Takich analiz dotychczas nie prowadzi się.

Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna ISO (The International Organization for Standardization) odpowiedzialna jest za rozwój standardów ISO 9000, ale nie jest jej zadaniem weryfikacja zgodności systemów z wymaganiami norm, jak również w jej gestii nie leży przyznawanie certyfikatów, czy też aprobowanie wyników auditów przeprowadzonych przez firmy certyfikacyjne.

ISO, współpracując z IEC (International Electrotechnical Commission), jest zajęta ustanawianiem programu QSAR (Quality System Assessment Recogni-

tion), który powinien zachęcać do uznawania certyfikatów ISO, niezależnie od kraju, z którego pochodzą.

Mobil rozpoczął analizę danych dotyczących popularności standardów ISO na wewnętrzny użytek, jednak skoro okazały się bardzo użyteczne — powoływało się na nie wiele organizacji. Wyniki cytowano na konferencjach i spotkaniach; kolejne wyniki analiz bez wahania zostały udostępnione przez

Rys. 1. Certyfikaty ISO 9000 na świecie. Wyniki badań (czwarta edycja) przygotowane przez MOBIL EUROPE Ltd. Źródło: ISO 9000 News, no 6, november/december 1995

zarząd Korporacji MOBIL i opublikowane w ISO 9000 News (no. 6, listopad/grudzień 1995)

THE MOBIL SURVEY

— STRZAŁ W DZIESIĄTKĘ !

NIEMCY — PRZYSZŁY LIDER?

Czwarta edycja badań Mobila wskazuje, że największy wzrost liczby certyfikatów nastąpił w Wielkiej Brytanii, gdzie wydano 44 107 certyfikatów, co stanowi wzrost o 7 284 w porównaniu z czerwcem 1994. Przyrost liczby wydanych w tym kraju certyfikatów jest ciągle większy niż w Stanach Zjednoczonych Ameryki Pn., które ze wzrostem o 5 954 certyfikaty plasują się na drugiej pozycji pod względem dynamiki wzrostu (dane dotyczące USA pochodzą, z newsletter Quality Systems Update). Należy zwrócić uwagę na bardzo duży wzrost liczby wydanych certyfikatów w Niemczech — 5 875, tym bardziej, że nie są to dane pełne, bowiem nie pochodzą od wszystkich 37 akredytowanych w Niemczech organizacji.

Do krajów, które od poprzedniej analizy zdobyły ponad tysiąc certyfikatów należą:

- Europa — Belgia, Holandia, Szwajcaria,
- Daleki Wschód — Singapur, Tajwan,
- oraz Kanada i Nowa Zelandia.

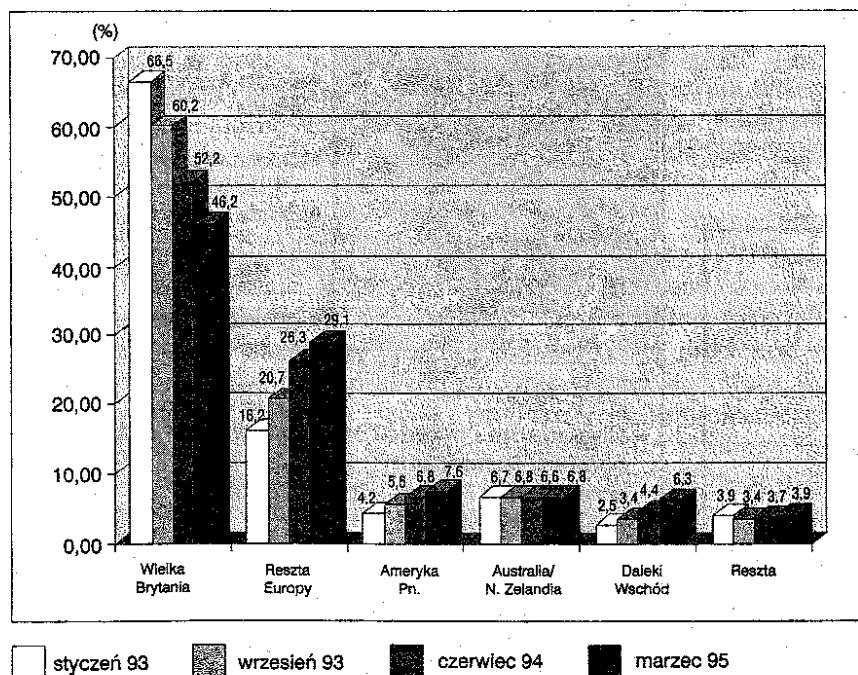
Natomiast do grupy państw, które uzyskały w sumie ponad sto certyfikatów od ostatniego przeglądu zaliczyć należy: Czechy, Grecję, Węgry i Meksyk.

Raport dotyczący popularności ISO został przygotowany przez oddział TQM MOBIL Europe z Londynu. Zbieraniem danych oraz ich analizą, podobnie jak w roku 1994 kierował dr John Symonds, specjalista z zakresu zarządzania jakością. Komentując raport, wskazuje że celem jego opracowania było zebranie danych przede wszystkim użytecznych dla Korporacji. Taki priorytet rzutował na zasięg badawczy, metodykę zbierania danych — ich źródła oraz inne aspekty prac. Podobnie jak w przypadku trzeciej, również w trakcie prac nad czwartą edycją raportu z różnych przyczyn nie udało się dotrzeć do wszystkich jednostek certyfikujących.

Dr Symonds wyjaśniał, że „nieustannie pojawiają się nowe jednostki certyfikujące, szczególnie w Wielkiej Brytanii oraz Niemczech, a zasięg ich analiz oraz zaangażowane do zbierania danych nie pozwoliły na nawiązanie kontaktu ze wszystkimi. Na pewno natomiast udało się utrzymać jednakowe kryteria przy selekcjonowaniu i analizie danych do wszystkich czterech edycji raportu. Z całą pewnością jednak dane dotyczące np. Niemiec są, zaniżone”. Pomimo tych i jeszcze innych mankamentów przeprowadzonych badań dr Symonds utrzymuje, że analiza dokonana przez Mobil jest „unikalnym i bardzo wiarygodnym źródłem informacji”, do którego można powszechnie odwoływać się. Jego życzeniem jest aby stały się one istotnym bodźcem dla intensyfikacji prac nad systemami jakości szczególnie w krajach rozwijających się.

Przygotowując raport nie usiłowano rozróżnić „certyfikatów akredytowanych i nieakredytowanych”, czyli przyznawanych przez jednostki akredytowane i nieakredytowane. Dr Symonds definiuje certyfikat akredytowany jako rezultat pozytywnej oceny dokonanej w trakcie auditu przeprowadzonego przez jednostkę, która została zaaprobowana przez właściwą organizację krajową dla działalności w odpowiednim sektorze lub sektorach przemysłu. Zbieranie danych dla czwartego raportu zostało zakończone 31 marca 1995 roku. Poprzednie badania przerwano odpowiednio przy końcu stycznia 93, września 93 i stycznia 94 roku. Analizując raport przygotowany przez Mobil można zauważyć, że liczba państw, w których ISO 9000 zyskało znaczącą popularność wzrosła z 48, stopniowo poprzez 60 i 76 do 86.

Wielka Brytania ze względu na fakt, że najwcześniej rozpoczęła cer-

Rys. 2. Struktura certyfikatów ISO na świecie
Źródło ISO 9000 News. no. 6. november/december 1995.

tyfikację (standardy brytyjskie BS 5750 były jednym z głównych pierwowzorów ISO 9000) zostały poddawane analizie niezależnie, aby lepiej oddać rzeczywisty obraz powszechności certyfikowanych systemów jakości. I tak ostatnia analiza wskazuje, że w Wielkiej Brytanii jest 46,2% wszystkich certyfikatów, w innych państwach europejskich 29,1 %, w Ameryce Pn. 7,6%, Australii/Nowej Zelandii 6,8%, na Dalekim Wschodzie 6,3%, natomiast pozostałe 3,9% przypada na inne obszary geograficzne. Warto zwrócić uwagę na części świata, w których po raz pierwszy odnotowano certyfikaty zgodności:

- Afryka — Mauritius, Namibia, Zair, Zimbabwe,
- Ameryki — Dominikana, Gwadelupa, Peru, Trinidad\Tobago,
- Europa — Bułgaria,
- Daleki Wschód — Fiji,
- Środkowy Wschód — Jordania, Kuwejt.

JEDNOSTKI CERTYFIKUJĄCE W NATARCIU

Większość jednostek certyfikujących konsekwentnie rozwija swoją aktywność w skali ogólnosiwiatowej. Siedemnaście organizacji wydało certyfikaty w co najmniej 10 krajach, co łącznie stanowi 69,3% wszystkich certyfikatów. Należą do nich: OQS (Austria), AIB-Vincotte (Belgia), AFAQ (Francja), BVQI (Francja), DQS (Niemcy), GLQZ (Niemcy), TUV (Niemcy), TUV Product Service (Niemcy), NSAI (Irlandia), DNV (Norwegia), SISIR (Singapur), SGS (Szwajcaria), SQS (Szwajcaria), BSI QA (Wielka Brytania), CICS (Wielka Brytania), LRQA (Wielka Brytania), ABS (USA).

Raport Mobila wskazuje także na osiągnięcia pozostałych jednostek certyfikacyjnych, które można przedstawić następująco:

Liczba państw	Liczba organizacji certyfikujących
50-59	3
40-49	3
30-39	0
20-29	5
10-19	6

Warto podkreślić istnienie dwóch ponadnarodowych ugrupowań, skupiających jednostki certyfikujące. Pierwszym z nich jest powszechnie znany EQNet (European Network for Quality System Assessment and Certification) — skupia szesnaście jednostek "non profit". Drugie ugrupowanie — IIOC

(Independent International Organization for Certification) zostało utworzone z 7 międzynarodowych jednostek wywodzących się z niezależnych testów i klasyfikacji. Zasięg powyższych ugrupowań na rynku usług certyfikacyjnych obrazuje poniższe zestawienie.

	Wydane certyfikaty	Państwa
EQNet	40,7%	68
IIOC	32,5%	73

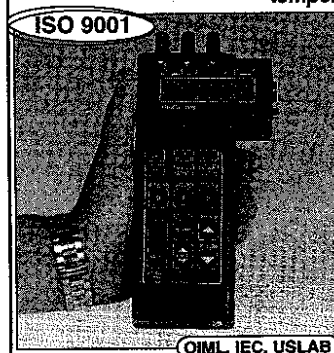
Po raz pierwszy w czwartym raporcie przygotowanym przez Mobila starano się uwzględnić w szacunkach liczbę cofniętych certyfikatów. Wyniki były jednak dosyć ogólnikowe i niejednoznaczne, co w znacznej mierze wynikało z trudności zakwalifikowania takich zdarzeń. Wskazano tutaj na sytuacje typu bankructwa firm, połączenia, czy przejęcia przedsiębiorstw. Raport Mobila nie uwzględnia dużej liczby certyfikatów wydanych w ramach programu QS 9000 — ISO 9001 dotyczącego kwalifikacji dostawców w przemyśle samochodowym, zainicjowanego w 1994 roku przez amerykańskich producentów samochodowych — Chryslera, Forda, General Motors.

Literatura:

1. ISO 9000 NEWS. Vol. 4. No. 6, November/December 1995.

KONIEC Z BŁĘDAMI POMIAROWYMI!

- Szeroki asortyment elektronicznych przyrządów KALIBRACYJNYCH do regulacji mierników — ciśnienia — pH — temperatury (T_c , RTD)

oraz:

- Źródła wzorcowego natężenia prądu
- Źródła wzorcowego napięcia
- Źródła wzorcowej temperatury
- Źródła wzorcowego ciśnienia
- Wzorcowe termometry termoparowe i opornościowe

W naszej ofercie również:

- stacjonarne i przenośne urządzenia do bezstykowego pomiaru temperatury
- przetworniki i rejestratory wilgotności
- analizatory gazów
- monitory zapylenia
- ultradźwiękowe kontrolery poziomu
- systemy bezpieczeństwa pracy
- kamery termograficzne

Biuro Handlowe:
tel.: (0 22) 685 95 84, 638 23 37
fax: (0 22) 638 23 40

VIGO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Huty 23 01-487 Warszawa